

FEBRUAR, 2020. BILTEN

Republika Srbija
Ministarstvo
poljoprivrede, sumarstva
i vodoprivrede

POLJOPRIVREDNE SAVETODAVNE I STRUČNE SLUŽBE SRBIJE

Институт за
примену науке
у пољопривреди

Sektor za ruralni razvoj

www.psss.rs

Broj 2.

Preventivne mere u
proizvodnji rasada povrća

Formiranje najpovoljnijeg
uzgojnog oblika za šljivu

Primena uree

Somatske ćelije u mleku

Kruškina buva (*Psylla pyri*)

Značaj brendiranja u
poljoprivredi

Objavite ponudu svojih
poljoprivrednih proizvoda

STIPS

Cene voća i povrća na zelenim
i kvantaškim pijacama u
Srbiji

Cene žive stoke na stočnim
pijacama u Srbiji

Cene žitarica i stočne hrane u
Srbiji

Tehnički urednik
Valentina Aleksić, dipl.inž.
melioracija zemljišta i voda

IZDAVAČ:

POLJOPRIVREDNA
SAVETODAVNA I
STRUČNA SLUŽBA
“POLJOSERVIS” D.O.O.
KNJAŽEVAC

Knjaza Miloša 75
19350 Knjaževac
tel. 019/730-888

E-mail: poljoservis@yahoo.com

poljoservis@yahoo.com

S a d r Ź a j

Naslovi /autori	Strana
1 . Preventivne mere u proizvodnji rasada povrća- Valentina Aleksić ,dipl.inž. melioracija zemljišta i voda	1-2
2. Formiranje najpovoljnijeg uzgojnog oblika za šljivu - Sanja Čokojević , dipl. inž. Voćarstva i vinogradarstva	2 - 3
3. Primena uree- Srđan Cvetković, dipl.inž. ratarstva	3 - 4
4. Somatske ćelije u mleku - Neđeljko Pipović, dipl.inž. stočarstva	4
5. Kruškina buva (Psylla pyri) - Živorad Jovanović, dipl.inž. zaštite bilja	5 - 6
6. Značaj brendiranja u poljoprivredi - Dragan Kolčić, dipl.inž. agroekonomije	7
7. Agroponuda / STIPS	8 - 15

Tiraž: 100 primeraka

Preventivne mere u proizvodnji rasada povrća

Zdrav i negovan rasad preduslov je sigurnog, kvalitetnog i obilnog roda povrća. Nastale propuste pri gajenju u ovom periodu kasnije ne možemo da nadoknadimo.

Da bismo rasad održali u zdravom stanju potrebno je sprovoditi određene preventivne mere kao što su: sertifikovano seme, sterilisani supstrat, regulisana vlažnost vazduha u zaštićenom prostoru, osvetljenje, ishrana i navodnjavanje da ne bismo proizveli izdužene, tanke i osetljive biljčice podložne napadu patogena. Održavanjem ovih faktora pod nadzorom smanjujemo upotrebu pesticida i imamo preduslov za zdrav rasad.

Relativna vlažnost vazduha u zaštićenom prostoru održava se redovnim provetravanjem prostora u najtoplijem delu dana na suprotnim stranama od smera vetra. To je svakodnevna radnja kojom se reguliš t u toploj leji, smanjuje suvišna vlaga, propušta svež vazduh i ispušta iskorišćen vazduh. Provetravanje u hladnim danima vrši se u najtoplijem delu dana (10-12 h) i to na taj način što se prozori na leji brzo dižu i spuštaju. Prozor se diže na suprotnoj strani od pravca vetra. Ako je t veća od 8 C, onda se provetravanje vrši tako što se prozori podignu sa suprotne strane od pravca vetra i tako ostave duže vreme. Kada nastupe topli dani onda se prozori drže otvoreni tokom celog dana ili se skinu kako bi rasad očvrsnuo. Relativnu vlažnost vazduha pre nicanja treba održavati u intervalu od 85-90 % a nakon nicanja 60-70%.

Osvetljenje prostora odnosi se na položaj zaštićenog prostora sa ravnomernim osvetljenjem tokom dana čime dobijamo ujednačene visine biljčica. Pošto se rasad proizvodi u vreme kada ima malo sunčanih dana, treba gledati da se maksimalno iskoristi dnevna svetlost što maksimalnije. Čim sunce ugrije, bez obzira ako je napolju hladno, treba dići asure i druge pokrivače sa tople leje. Veliku grešku čine odgajivači rasada ukoliko ne skinu asure preko celog dana.

Ishrana rasada počinje kad se formira prvi par pravih listova. Prihranu sprovodimo folijarno, u početku hranivima podjednako u koncentracijama za brži rast (1:1:1), a kasnije u fazi četiri prava lista pojačavamo ishranu fosforom i kalijumom za bolje formiranje korena i povećanje otpornosti biljčica. Iako su zemljišni supstrati u kojima se gaji rasad napravljeni tako da biljke imaju optimalne hranidbene uslove za svoj razvoj, ipak u tim rastvorima može doći do toga da nekog hranljivog elementa ima u manjku a nekog u višku. Manjak nekog hraniva se nadomeštava prihranjivanjem. Rasad se može prihranjivati organskim i mineralnim đubrivima i mikroelementima. Rasad se prihranjuje vodenim rastvorom N:P:K đubriva, različitih formulacija u zavisnosti od fenofaze putem zalivanja ili putem folijarne prihrane. Ako se prihranjuje putem zalivanja, obično je to 2-3 puta, gde se koristi slaba koncentracija rastvora (na 10 litara vode obično se koristi oko 5 g aktivnog hranljivog elementa u đubrivima). Ako se izvodi folijarna prihrana, biljke se prihranjuju preko lista, najčešće 2-4 puta. Ukoliko je rasad izdužen ili kao zaštita od mraza, rasad se prihranjuje u fazi 4-6 lista 0,5 % rastvorom kalijumovih đubriva (kalijum-sulfat), čime se pospešuje razvoj korena, povećava se čvrstina stabla i povećava se otpornost biljaka, naročito na niske temperature. Pojava mutnih listova na rasadu povrća ukazuje na nedostatak kalcijuma pa je neophodno dodati i kalcijum, zaliti biljke 0,2-0,3 % rastvorom. Što se tiče primene specijalizovanih visokokontentovanih vodotopivih N:P:K đubriva sa dodatkom mikroelemenata u proizvodnji povrća za prihranu se koriste 0,3-0,5 % rastvori.

Važno je optimalno navodnjavanje jer bi preobilno zalivanje, koje se vrlo često sprovodi (indikator je mahovina koja se razvija oko biljčice) dovelo do razvoja plitkog korena biljke koja je tada podložna napadu patogenih gljivica iz nedovoljno sterilisanog supstrata.

Za normalan rast i razvoj biljaka potrebno je dovoljno vode. Voda za zalivanje treba da je hemijski i biološki čista (I ili II klasa) temperature od 18-22°C. Važno je redovno zalivanje, ne često, bolje ređe, ali sa većom količinom vode, da se prokvasi ceo sloj, u kojem se koren razvija. Količina vode za zalivanje zavisi od temperature vazduha i zemljišta, od godišnjeg doba, sunčevog osvetljenja, debljine hranljivog supstrata, veličine i gustine biljaka. Obično se zaliva sa 5-10 litara vode na kvadratnom metru. Pri nedostatku vode listovi biljke postaju tamnozeleni, a pri višku su svetlozeleni. Neposredno pred iznošenje rasada, presađivanja treba smanjiti zalivanje i biljke privikavati na nove uslove u zaštićenoj bašti ili nepovoljne uslove otvorenog polja. U hladnijem periodu, od januara do marta, zaliva se svakih 5-7 dana, a kada otopli svaki drugi, treći pa i svaki dan.

Preventivne mere nege rasada povrća podrazumevaju adekvatnu i redovnu zaštitu i mehaničko uništavanje korovskih biljaka.

Valentina Aleksić, dipl.inž. melioracija zemljišta i voda

Formiranje najpovoljnijeg uzgojnog oblika za šljivu

U našim zasadima je zastupljeno nekoliko uzgojnih oblika za gajenje šljive: vaza, piramidalna kruna i poboljšana piramidalna kruna. U praksi se kao najbolji pokazao poboljšana piramidalna kruna koji je ustvari spoj ova pomenuta još dva oblika. Obična piramidalna kruna je snažna, ali često suviše gusta, zasajena i visoka. Kotlasta kruna ima relativno slabu vezu između ramenih grana i debla, ali je sa druge strane ta kruna dobro osunčana.

Sa formiranjem uzgojnog oblika počinje se u proleće pre početka vegetacije. Posađene sadnice se prekraćuju na visinu od 80 -110cm od zemlje. Visina zavisi od gustine sadnje, razvijenosti sadnica, mehanizacije koja će se primenjivati za održavanje zasada. U istoj godini uklanjamo sve mladare na sadnici koji su krenuli sa podloge i iznad spojenog mesta do 20 cm. U julu mesecu izaberu se 3 jača mladara od kojih će vršni poslužiti za produžetak vođice, a druga dva za prve dve skeletne grane. Da bi ove grane bile pod željenim uglom (45-50 stepeni) neophodno je izvesti njihovo razvodjenje uz pomoć čačkalica, žice, stiropora, štipaljke i sličnih predmeta. Suvišni mladari koji neće služiti za ramene grane ne izbacuju se već se povijaju radi obezbeđenja veće asimilacione površine a uklonimo ih zimskom rezidbom. Na početku druge vegetacije grane koje smo u prethodnoj vegetaciji ostavili za skeletne prekraćujemo za jednu trećinu na spoljni pupoljak. Vođicu skraćujemo 30 – 40 cm iznad nivoa ovih grana. U toku jula, kao i prethodne godine, na ostavljenoj vođici izaberemo dva mladara koja su najbolje razvijeni i ne poklapaju se sa donjim mladarima. Ovakav je postupak i u naredne dve godine. Tako smo do pete godine završili formiranje uzgojnog oblika i u petoj godini na početku vegetacije vođicu skraćujemo i prevodimo je na bočnu granu. Ovim postupkom se na vrhu ove krune formira vaza što utiče na bolju osvetljenost unutrašnjih delova krune.

Poboljšana piramidalna kruna kod stabala koja su u rodu se sastoji od 5 do 7 skeletnih (ramenih) grana, koje se nalaze na centralnoj produžnici Broj grana u poboljšane piramidalne krune zavisi prvenstveno od bujnosti sorte i podloge šljive. Slabije bujne voćke imaju manje grana (5), a bujnije više grana (7) u kruni.

Pravilno obrazovana poboljšana piramidalna kruna šljive odlikuje se prikladnim rasporedom i odgovarajućim rastojanjem između ramenih grana. Takva kruna ima snažan skelet, pa može da podnese veliki teret roda bez očenjavanja skeletnih grana (što je slučaj kod vase) i u uslovima olujnih vetrova i jakih kiša. Kruna je dovoljno osunčana što nam obezbeđuje :produkciju kvalitetnih plodova, adekvatnu zaštitu od bolesti, rezidbu i berbu.

Sanja Čokojević,dipl.inž.voćarstva i vinogradarstva

Primena uree

Urea ili karbamid je najkoncentrovanije azotno đubrivo u čvrstom stanju, koje se odlikuje neposrednim i dugoročnim delovanjem. Đubrivo je fiziološki kisele reakcije pa je za neutralizaciju nastale azotne kiseline potrebno svake druge ili treće godine na parceli upotrebiti oko 85 kg krečnjaka na 100 kg ovog đubriva unetog u zemljište. U čvrstom stanju može se koristiti pri osnovnoj obradi zemljišta, predsetveno, startno i u prihranjivanju. Nije preporučljivo ureu primenjivati istovremeno sa setvom i u količini većoj od 100 kg/ha, jer se oslobađa amonijak koji može oštetiti mlade klice.

Urea je đubrivo koje se sporo razlaže u zemljištu, tako da biljke postepeno usvajaju azot, pa se on ne ispira iz zemljišta. Sadrži azot u amidnom obliku koji biljke ne mogu usvojiti, ali se u zemljištu procesima nitrifikacije, dobija amonijačni, a zatim i nitratni oblik koji je dostupan biljkama. Zbog ove osobine proizvođači često vole da kažu da urea duže traje. Brzina hidrolize uree, odnosno, njeno prevođenje u amonijačni i nitratni oblik zavisi od: mikrobiološke aktivnosti, sadržaja organske materije u zemljištu, pH vrednosti zemljišta, temperature, vlage i tipa zemljišta i nitrifikacija može da traje i do 30 dana. Urea se može primeniti zaoravanjem u jesen prilikom osnovne obrade, tanjiranjem i drlljanjem prilikom predsetvene pripreme i u prihrani useva. Primenu uree treba izbegavati na kiselim zemljištima jer može dovesti do daljeg zakišeljavanja, kao i pri temperaturi višoj od 8 stepeni, jer se tada povećavaju gubici azota volatilacijom, odnosno, isparavanjem. Zato je u okopavinama obavezno unošenje kultivacijom, dok se u gustim usevima prihranjivanje obavlja bez unošenja u zemljište ili primenom rastvora uree na zemljište ili list biljaka. U tečnom stanju urea se može primenjivati fertirigacijom, pri čemu se unosi na kraju navodnjavanja da ne bi došlo do ispiranja u dublje slojeve zemljišta. Ukoliko ureu primenjujemo folijarno treba voditi računa o koncentraciji ovog đubriva, tako što su u početnim fazama razvića niža koncentracija, a kasnije koncentracija može da se poveća do maksimalne za pojedine kulture. Pšenica i trave podnose najvišu koncentraciju, do 30 procenata. Povrtarske biljke su mnogo osetljivije, pa tako na primer paradajz podnosi do 0,72 procentni rastvor, kupus do 1 procentat, krastavac podnosi koncentraciju rastvora do 0,6 procenata, luk do 2,4 procenta, a u kukuruzu do 6 odsto i prihrana može da se ponovi i posle nekoliko dana, sve dok mehanizacija ne oštećuje biljke. To je oko 20 kg uree na prskalicu od 300-350 litara vode. Tretiranje je najbolje obaviti predveče, jer se u toku noći na naličju listova otvaraju stome pa je delovanje brže, a i manji su gubici azota isparavanjem amonijaka. Ako je prolećna temperatura vazduha

u momentu folijarne primene visoka može se desiti da se urea ponovo kristalizira i padne sa lista. Takođe, pri površinskoj primeni na karbonatnim i alkalnim zemljištima, ukoliko je temperaturama više od 8 stepeni dolazi do gubljenja do 30 procenata azota isparavanjem, jer na toj i višoj temperaturi počinje razlaganje uree pod dejstvom ureaze, enzima koga luče korisne zemljišne bakterije. Zbog toga ureu treba uneti i pokriti je slojem zemlje od 5 do 6 cm kako bi smanjili gubitke. Urea je kompatibilna sa sredstvima za zaštitu bilja, pa se dosta koristi u voćarskoj i povrtarskoj proizvodnji, ali može istovremeno zaštitom strnina od korova. Velika koncentracija uree koristi se i za defolijaciju biljaka kao i u mlečnom govedarstvu i tovu junadi.

Srdan Cvetković, dipl.inž. ratarstva

Somatske ćelije u mleku

Broj somatskih ćelija u mleku je vrlo bitan u industriji mleka. Veoma je bitno da proizvođači mleka razumeju značaj ovog parametra i njegovu povezanost sa zdravljem životinja, kvalitetom i količinom dobijenog mleka.

Muzne krave u organizmu poseduju složeni odbrambeni mehanizam protiv bakterija. Ukoliko se broj bakterija u vimenu poveća, tamo se "upućuju" ćelije koje se bore protiv tih bakterija. To su somatske ćelije i njihova osnovna uloga je da smanje infekciju i eventualno pomognu u njenoj eliminaciji.

Nakon dugogodišnjeg proučavanja ovog problema, **prihvaćeno je mišljenje da je koncentracija somatskih ćelija u mleku direktno povezana sa zdravstvenim stanjem vimena**. Drugim rečima, ako je broj somatskih ćelija veliki, krava boluje od mastitisa ili zapaljenja mlečne žlezde. Nijedan drugi uzročnik ne utiče na broj somatskih ćelija u tolikoj meri kao bakterijske infekcije.

Tako, na primer, ukoliko se u stadu prosečno nalazi 200.000 somatskih ćelija po ml mleka, što se smatra dobrim zdravstvenim stanjem na farmi, dnevni gubitak mleka po svakoj kravi je 0,7 litara. Sa 400.000 somatskih ćelija po ml mleka ovaj gubitak iznosi 1,4 litra mleka po kravi, a sa 800.000 somatskih ćelija po ml mleka dnevni gubitak je oko 2 litra mleka. Postoji još jedan značajan razlog zbog koga bi trebalo nastojati da se **preventivnim merama** smanji broj somatskih ćelija: što je veći broj somatskih ćelija u mleku manji je prinos sira po litri mleka. Osim toga, kada somatske ćelije uništavaju bakterije za njima ostaju enzimi koji su bili uključeni u taj proces. Ovi enzimi su često otporni na temperature pasterezacije i mogu da dovedu do oštećenja mlečnih proteina i masnoće. Rezultat je nesvojstven miris koji potrošači osećaju u mleku, a i rok trajanja takvog mleka može biti znatno smanjen, čak i ako se pravilno čuva u frižiderima.

Nedeljko Pipović, dipl.inž. stočarstva

Kruškina buva (Psylla Pyri)

Obilaskom terena, sredina februara, primećeno je prisustvo imaga kruškine buve (*Cacopsylla pyri*) u velikom intenzitetu. Ovaj insekt je izuzetno opasna štetočina. Kruškina buva ima dva oblika, letnji (svetlosmeđa sa tamnim i narandžastim pegama) i zimski (tamnosmeđa i ima nekoliko crnih i narandžastih pega). Veličina imaga je od 2,2 do 2,9 mm.

Jaja kruškine buve su sa peteljkom na donjoj strani i tankom niti sa gornje strane, veličine 0,3 x 0,1 mm. Isprva bele a na kraju narandžaste boje. Larva ima 5 stadijuma. Larva prvog stupnja je svetlo žuta sa crvenim očima i tročlanim pipcima. Larva je zelenkasto-smeđa, zaobljena, sa vidljivim nastavcima krila.

Prezimljava odrastao insekt ispod opalog lišća ili u pukotinama. U toku godine ima 4 do 5 ili više generacija. Brojnost populacije zavisi od zaštite u toku sezone, korova, bujnosti kruške, osetljivosti kruškine buve, prirodnih neprijatelja. Prezimele ženke polažu jaja već u februaru ako temperatura pređe 10 °C, u grupi do 10 jaja (a ukupno ih položi preko 400), na vrhove lastara i oko pupoljaka. Zavisno od temperature razviće traje od 6 do 25 dana. U ovoj godini sa ovako visokim temperaturama razvoj će trajati vrlo kratko, 6 – 8 dana. Na razvoj insekta mnogo utiču vremenske prilike: vlažno i hladno vreme usporava razvoj insekta. Jača jesenja rezidba i bolja prozračnost omogućava lakšu borbu protiv ove štetočine.

Direktne štete nastaju pošto larve isisavaju sokove biljke, pa dolazi do kovrdžanja listova, deformacije plodova, nekroze pupoljaka i listova. Kruškina buva lučenjem medne rose stvara uslove za pojavu gljiva čađavica i nastanak sekundarnih šteta: redukovana fotosinteza, smanjena tržišna vrednost plodova i opadanje listova i plodova, zatim ona je vektor mikoplazmi koje izazivaju žućenje i propadanje kruške. Najveće štete su početkom leta.

Suzbijanje kruškine buve

Kruškina buva predstavlja sve veći problem i sve je teže suzbijati. Najbitnije je suzbijanje u početnim fazama razvoja. Treba sprečiti pojavu velike brojnosti. Obavezno je zimsko tretiranje, februara meseca u vreme toplih dana, kada temperatura pređe 10°C. Tada ženka - polaže jaja. Koristi se kombinacija preparata: akt.m. mineralno ulje (Nitropol S, Galmin, Letol EC, u konc. 4 %) i insekticida (piretroid): akt.m. cipkord (Cythrin 250 EC, Cipkord 20 EC, u konc. 0,03%). Ujedno dodati i bakarne preparate protiv prezimljućih formi prouzrokovala bolesti (krastavost plodova, bakteriozna plamenjača i dr.). Tretman treba sprovesti po mirnom vremenu, bez vetra i u najtoplijem delu dana. Sledeće tretiranje je u vegetaciji, po opadanju kruničnih listića, kada se masovno pile larve. Bitno je da se tretiranje obavi korektno uz dovoljne količine vode (minimum 1000 L/ha), kako bi pokrivenost stabla bila stoprocentna.

U toku vegetacije, zavisno od vegetacionog stadijuma kruške koriste se razni insekticidi: mineralno ulje, abamektin, deltametrin, bifentrin, spinetoram, spirotetramat i drugi. Posebno obratiti pažnju na suzbijanje jaja insekta. Za ovo tretiranje upotrebiti insekticide regulatore rasta: akt.m. piriproksifen (Harpun, Prince) .

Živorad Jovanović, dipl. inž.zaštite bilja

Značaj brendiranja u poljoprivredi

Poljoprivreda je strateška grana privrede svakog društva jer snadbeva stanovništvo hranom. Put hrane od njive do trpeze nekada je dalek tj. prolazi veliki broj posrednika što može značajno uticati na kvalitet hrane. Kupci svuda u svetu sve više pridaju značaja garanciji kvaliteta proizvoda, nutritivnoj vrednosti, geografskom poreklu, kao i samoj bezbednosti proizvoda. Upravo je to šansa malih proizvođača koji su zadnjih decenija počeli da gube tržišnu bitku sa velikim trgovinskim lancima. Brendiranje poljoprivrednih proizvoda kao i prerada dodaje vrednost proizvodima a potrošačima obezbeđuje konzumaciju proizvoda određenog geografskog područja, proizvedene na način koji žele, a čiju su cenu spremni da plate. Brendiranje predstavlja jedan od najznačajnijih aspekata svakog biznisa. Brendiranje u poljoprivredi zasniva se na povezanosti između težnje potrošača za garancijom kvaliteta i željom proizvođača da primarni proizvod dobije dodatnu vrednost. Prehrambeni brend potrošačima obezbeđuje zdravu, organsku, lokalnu hranu a samom proizvođaču, ukoliko je posvećen brendu, prepoznatljivost, reputaciju kao i ekskluzivnost. Promenom načina života, javio se manjak svežih poljoprivrednih proizvoda na tržištu pa je i njihova cena porasla zbog retkosti.

Takođe ukus ljudi se menja i sve više je okrenut kvalitetu i sigurnosti proizvoda pa upravo u toj promeni se nalazi šansa za stvaranje proizvoda sa dodatom vrednošću za koje je potrošač spreman da plati višu cenu.

Najviše zastupljeno brendiranje kod nas su:

- organski proizvodi koji su savremenim potrošačima garant zdrave, prirodne i ispravne hrane koja se proizvodi bez ili sa minimumom hemijskih sredstava sa optimalnim korišćenjem prirodnih resursa.
- proizvodi sa zaštićenim geografskim poreklom-kao načinom da se sačuva i istakne specifičnost koju ti proizvodi imaju.

Dodavanje vrednosti proizvoda i njihovom plasmanu povećava se i zaposlenost na određenom terenu i jača uzajamna povezanost na celom području. Ne retko stvaranjem brenda poboljšava se imidž teritorije i njenog stanovništva. Najpre lokalna a potom i šira zajednica se uključuje u sam proces stvaranja kao i plasmana proizvoda. Kao posledica toga aktivnost i promocija područja postaje veća što rezultira i boljom turističkom ponudom i razvojem turizma na tom području.

Dragan Kolčić, dipl.inž.agroekonomije

Poštovani Poljoprivredni Proizvođači ,

Posetite internet stranicu www.agroponuda.com a ukoliko Vi želite da ponudite svoj proizvod na prodaju obratite se nama . **Poljoprivredna Stručna i Savetodavna Služba „POLJOSERVIS“ d.o.o. Knjaževac** sa sedištem u ulici Knjaza Miloša br. 75 , 19350 Knjaževac ili tel.019/730-888, e-mail :poljoservis@yahoo.com.

KONTAKTIRAJTE
SVOG SAVETODAVCA
I OBJAVITE PONUDU
VAŠIH PROIZVODA!

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

www.stips.minpolj.rs

**Cene voća i povrća - kvantitativne pijace u Srbiji
za period 17.- 23.02.2020. godine**

Jedinica mere dln/kg	Centralna Srbija					Vojvodina	
	BEOGRAD	KRAJEVO	NIŠ	LODINJAC	ŠABAC	Novi Sad	Subotica
Banana (Banana)	125	130	125	114	125	140	100
Grejpfrut (Grapefruit)	100	100	100	85	100		100
Cruždo-belo ostalo (Grapes white other)					200		
Jabuka-Ajdared (Apple-Ajdared)	45			45	60		
Jabuka-dolinka zlatna (Apple-Dolinka gold)	55			45	60		
Jabuka-Greni Sini (Apple-Greny Small)	60			45			
Jabuka-ostalo (Apple-other)	70	30	80	45		60	30
Kivi (Kiwi)	175	130	140	130	130	130	200
Kruška (Pear)	165	100	150		105		150
Limon (Lemon)	130	120	140	130	100	170	200
Mandarina (Tangerine)	130	120	130	130	120	150	130
Nar (Pomegranate)	170		160	150	135		
Orah (Walnut)	500				500	500	
Pomaranča (Orange)	90	60		70	90	100	100
Jedinica mere dln/kg	Centralna Srbija					Vojvodina	
	BEOGRAD	KRAJEVO	NIŠ	LODINJAC	ŠABAC	Novi Sad	Subotica
Brokula (Broccoli)	110		170		140		
Čolov (Celery)	80	80	80	40	100	300	100
Čunka (Beet)	35	35	40	35	30	30	
Karfiol (Cauliflower)	130	200			200	250	
Kračevac-veliki (Cucumber big salad)	170		150	170	200	300	
Krompir (Potato)	45	30	45	25	40		30
Kupus (Cabbage)	25	20	30	20	20	30	40
Luk bel (Onion)	350	350	350	400	300	250	400
Luk crni (Onion)	45	50	50	30	35		50
Paprika habana (Pepper haban)	240				250	300	
Paprika-ostala (Pepper other)	250		260		220		
Paradajz (Tomato)	130		140	130	150	170	
Patoli-bel (Cleane white)	220			200	190		
Patliđan (Ligplant)	180		200		250		
Patlićuk (Leek)	60	60	80	50	70	80	
Špinat (Spinach)	120		60	40	140		
Škampi (Zucchini)	180	180	170		120	200	
Zelena salata (Lettuce)	30		30	14	30		
Čaršapa (Carrot)	30	35	40	35	30		50

Cene voća - zelene pijače u Srbiji za period 17. - 23.02.2020. godine

Jedinica mere (kg)	KODS MESTOST												KODS OPŠTINA										
	Beograd Kaleva	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	NIS	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajecar	Leskovac	Sabar	Užice	Kikinda	Novi Sad	Palčevo	Sombor	S.Mitrovica	Sabotica	Zrenjanin	
Banana (Banana)	150	150	150	150	150	180	140	140	150	140	140	190	130	130	130	135	150	170	140	120	100	100	150
Grafiot (Grapefruit)	150	150		150			150	150	200							130	150	150					150
Grubi-belo ostale (Grapes white other)	400	200															300	550					
Jabuka-Ajaredi/Apples- (Hard)	80	70	60	60	50	50	50	90	90	60	60	50	50	50	40	50	70	50	60	60			90
Jabuka-delikates z.atrij/Apples-Delicious	100	80	60	60	50	50	50	100	100	60	60	50	50	50	60	65	80	100	60	60			60
Jabuka-Grenl.Emil/Apples- Granny Smith)	100	80	60	60	50	50	50	90	90	60	60					50	90	90	60	60			60
Jabuka-ostale(Apples-other)	80	80	60	60	50	70	35	50	50	60	60	60	50				80	60	60	60	30		
Kivi (Kiwi)	250	200		180	200	190	200	120				110				120	200						150
Kruška (Pear)	200	200			120		250			120							200	150					
Limon (Lemon)	200	180	140	150	150	160	170	150	200	140	140	160	150	160	150	150	170	160	120	120	150	150	150
Mandarina (Tangerine)	200	180		80	130	150	160	150	160	140	140	140	140	130	130	130	160	180	150	130	120	120	120
Nar (Pomegranate)	200	250	130				250	250	200	100	100						250						160
Oran (Mandarin)	900	1000	500	800	700	1000	700	700	800	800	800	800	700	800	900	1000	1000	1000	900	1000	900	1000	1000
Pomaranča (Orange)	170	130		80	50	120	120	100	130	100	110	100	100	100	100	130	130	130	80	80	100	100	100

Cene povrća - zelene pijače u Srbiji za period 17.- 23.02.2020. godine

Jedinična mera kg/1kg	CENA ZA SVAKU													KUPOVNA										
	Beograd Kalemegdan	Beograd Stadiona	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Lomza	NR	Pirot	Pešavarac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Sabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sember	Slivnica	Subotica	Zrenjanin		
Brokoli (Broccoli)	300	300	270		300	270	300						300			300	250							
Čolera (Celery)	200	200	100	140	150	100	140	200	150	200	200	200	150	100		120	200	150	100	200				100
Čukoljski listić	80			60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	40	60		80		90	50	50	50	70	
Karfiol (Cauliflower)	250	250			250	300		250	250						275		200	250		300	200			
Kračunski salata (Cucumber for salad)	300	300				200	220	300	250	300			200				200	300						
Krompir (Potato)	80	80	90	50	50	50	50	50	60	60	50	50	40	40		50	70	60	50	50	50	50	50	50
Kupus (Cabbage)	60	60	90	45	40	40	40	50	60	40	40	40	25	40		35	50	60			40	60		60
Luk bel (Onion)	800	600	500	500	500	500	500	500	550	500	600	600	500	500	500	600	500	500	500	500	500	500	500	500
Luk crni (Garlic)	100	100	70	60	70	60	60	50	70	60	70	60	50	40	60		80	100	50	50				60
Paprika-bela (Capsicum-bellum)	400	350															300	350						
Paprika-crvena (Capsicum-other)	300	300	300														300	350			300			
Paradajz (Tomato)	250	250				300	100	240	250	300			200				250	180			250	150		
Praonj-beli (Beans white)	400	350	250	200	300	300		300	270	250	240				250	260	300	350	300	300	300	300	300	300
Patličan (Eggplant)	300	300															260	350						
Praonj (Beans)	100	100	60		60	120	60	100	120	80			70	80		120			100	100				150
Špinat (Spinach)	200	150	100	100	200	90	120	150		100			100	220					120	200	200	200	200	200
Trkveo (Zucchini)	80	250			220	250	250	220	250	200				200		200	200							
Zelena salata (Lettuce)	50	50		30		40	30	40		40			30	30		50	50	50	40	40	50	50	50	50
Šargarepa (Carrot)	100	80	60	50	70	50	60	60	60	60	70	50	50	40	60	50	70	60	60	60	60	60	60	60

Cene žive stoke - stočne pišace u Srbiji za period 17.-23.02.2020. godine

Jedinica mere dln/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija														Vojvodina									
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Krajevo	Loznica	Nis	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajecar	Leskovac	Sabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin			
Bikovi	>500kg	SN				220			220															220		
Dvokle	sva težina	sva rasa	220	200	150	150																				
Jagnjac	sva težina	sva rasa	300	300	300	300	300	270	350	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Jarak	sva težina	sva rasa	300	200	200	220	200		230	230																250
Junad	350-480kg	sva rasa																								210
Junad	>480kg	sva rasa						220																		180
Koza	sva težina	sva rasa		120		150	100		140	100																120
Krave za klanje	sva težina	HF																								140
Krave za klanje	sva težina	SN				160		150	160																	150
Kimače za klanje	>130kg	sva rasa	150	155	120	120																				130
Ovca	sva težina	sva rasa	150	120	130	150	160	140	150	140	150	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140
Prasad	16-25kg	sva rasa	250	250	260	230	280	200	300	230	240	250	230	300	300	260	250	260	260	250	260	260	260	260	260	260
Prasad	<=15kg	sva rasa	260	260		310	310	300	240	250	270															270
Telad	80-160kg	HF																								360
Telad	80-160kg	SN						420	360	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	360
Toadjenici	80-120kg	sva rasa	170	180	180	160	160	170	155	150	180	155	155	150	180	155	155	155	155	155	155	155	155	155	155	180
Toadjenici	>120kg	sva rasa	140	140	140	150	160	110	140	140																170
Švežad	sva težina	sva rasa	220			230		200																		

Klasične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 17. – 23.02.2020. godine

Jedinica mere din./kg	Težina/ umut	Rasa	Grad Beograd	Dravicevski	Pcinjski	Macvanski LO	Macvanski SA	Nilavski	Pirotski	Podunavski	Kočki	Zaječarski	Moravički	Šumadijski	Tablanski	Zimbovski	Juzna-bački	Juzna-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	
Bikovi	>500kg	HF	225																	195		
Bikovi	>500kg	SV	235	220	220	230	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	220	210	220	
Dojave	sva težina	sva rasa									180			150								
Agnjađ	sva težina	sva rasa	260	260	300	260	300	260	300	300	300	300	310	310	290	290	290	290	290	290	290	290
Junaci	350-400kg	sva rasa	210	230	210							230										210
Junaci	>400kg	sva rasa				290						300	220	220	200	200	200	200	200	200	200	
Koza za klanje	sva težina	SV	150	150	150	150	150	150	150	150	180	120	140	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Koza za klanje	>130kg	sva rasa	110	120	120	120	120	120	120	120	120	110	120	120	140	140	130	135	135	130	130	130
Doza	sva težina	sva rasa	110	140	140	140	140	140	140	140	120	120	120	120	120	130	130	130	130	130	140	140
Prasac	16-25kg	sva rasa	180	260	260	180	180	180	250	240	250	240	250	220	220	220	250	250	300	300	260	260
Telet	80-160kg	SV	380						420	420	450	430	500	500	480	480	480	480	480	480	480	480
Teletnaci	80-120kg	sva rasa	170	150	160	170	140	140	165	140	165	140	180	160	150	180	165	160	160	170	160	160
Teletnaci	>120kg	sva rasa	120	150	150	100	100	100	155	130	155	130	140	140	140	140	140	140	140	140	140	140
Špižar	sva težina	sva rasa	220																			

